

Årjel-Trøndelagen/Hedemarken båtsoe-burriej reereme
Reindrifftsforvaltningen Sør-Trøndelag/Hedmark

Landbruks- og matdep.	
Saksnr. 10/877	Dokument 17
Mottatt: 24 JAN 2011 LP/SR	
Saksbehandler	Arkiv 772.10
Kont	AVS/RL

Landbruks- og Matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO
Att. Tor Kjøllesdal

Deres ref.:

Vår ref.:
2011/42 / 1114/2011/ SOS/ 324

Dato:
19.01.2011

Høring av forskrift om avgift ved brudd på bruksregler og forskrift om tvangsmulkt

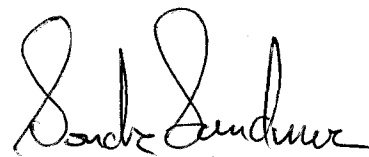
Viser til brev datert 20.12.2010 vedrørende ovennevnte sak.

Forskriftene ble behandlet i Områdestyret for Sør-Trøndelag/Hedmark i møte 19.01.2011. Vedlagt er Områdestyrets møtebok med høringsuttalelse i saken.

Vedlegg: Møtebok i sak 1/11.

Med hilsen

Helge Hansen
Reindrifftsagronom

Sondre Sundmoen
Konsulent

MØTEBOK		
Arkivref: 2011/42-3 / 324		Saksbehandler: Jo Vidar Nordhaug
Saksnr: 1/11	Styre: Områdestyret for reindrift Sør-Trøndelag/Hedmark	Møtedato: 19.1.2011

Høring av forskrift om avgift ved brudd på bruksregler og forskrift om tvangsmulkt

Saksdokumenter:

1	20.12.2010	Landbruks- og Matdepartementet	I	Reindriftsloven - forskrift om avgift ved brudd på bruksregler og forskrift om tvangsmulkt - høring
2	06.01.2011	Områdestyremedlemmene	U	Orientering til neste områdestyremøte
3	10.01.2011		S	Høring av forskrift om avgift ved brudd på bruksregler og forskrift om tvangsmulkt

Saksframstilling:

Landbruks- og matdepartementet har i brev av 20.12.2011 sendt på høring to forskrifter til reindriftslovens sanksjonskapittel.

Det er forskrift om avgift ved brudd på bruksregler og forskrift om fastsettelse av tvangsmulkt. Det vises til vedlagte brev fra LMD og forskriftstekster.

Forskrift om avgift ved brudd på bruksregler

Hjemmelen for denne forskriften er Reindriftsloven § 77.

“§ 77. Avgift ved brudd på bruksregler

Reindriftsstyret eller områdestyret kan, etter nærmere bestemmelser fastsatt av Kongen, illegge leder av siidaandelen en avgift ved brudd på bruksregler gitt i medhold av § 57. Slik avgift skal tilfalle vedkommende fond, jf. § 47.

Vedtak om avgift er tvangsgrunnlag for utlegg.”

Det fremgår her at en forskrift vil være nødvendig for å kunne anvende bestemmelsen.

Når det gjelder de andre sanksjonsmulighetene etter kapittel 11 forutsetter bruk av sanksjoner at offentlige interesser tilsier at pålegg må gis. Bruksreglene er i stor grad bestemmelser om interne forhold i siidaene og distriktet. Det vil ved brudd på slike bestemmelser ofte ikke foreligge noen offentlig interesse som kan åpne for bruk av andre sanksjoner.

Når det gjelder avgift ved brudd på bruksregler er det imidlertid ikke noe krav om at det må foreligge offentlig interesse og denne bestemmelsen blir derfor avgjørende for å kunne sikre at bruksreglene blir overholdt av distriktets medlemmer.

Vedr. § 1

Det fremkommer i forskriftens § 1 at avgift ved brudd på bruksregler bare skal kunne ilegges ved beiting på ulovlig område eller utenom lovlig beitetid, ved overskridelse av fastsatt høyeste reintall og ved brudd på evt. bestemmelser i bruksreglene om slakte- og produksjonskrav.

Det fremgår av oversendelsesskrivet at LMD ikke har sett det hensiktsmessig at myndighetene skal kunne ilegge avgift ved brudd på andre deler av bruksreglene. Dette begrunnes med at det er et siktemål med den nye reindrifftsloven å øke det interne selvstyret i reindriften.

Etter saksbehandlers oppfatning vil en slik løsning være svært uheldig.

Ved beiting på ulovlig område, beiting utenom fastsatte beitetider og overskridelse av fastsatt øvre reintall vil det som hovedregel være av offentlig interesse å bringe forholdet til opphør, noe som innebærer at lovens andre sanksjonsbestemmelser kan brukes. Det er videre et spørsmål om hvor effektiv en avgift etter § 77 vil være som sanksjon i slike tilfeller siden innkrevd avgift går til distriktets eget reindriftsfond.

Det kan selvfølgelig tenkes situasjoner hvor brudd på slike bestemmelser bare har betydning internt i distriktet og det bør derfor være en adgang til å ilegge avgift i slike tilfeller.

De bruksregler som hittil har vært behandlet sier lite om slakte- og produksjonskrav, så denne bestemmelsen synes foreløpig lite aktuell her.

På bakgrunn av dette mener vi at den adgangen til å ilegge avgift som forskriften legger opp til vil ha relativt liten praktisk betydning.

Når det gjelder brudd på alle andre bestemmelser i bruksreglene mener som nevnt LMD det ikke hensiktsmessig med adgang til bruk av sanksjoner fra myndighetenes side.

Dette er vi svært uenig i.

Det er nettopp her hvor det ikke foreligger offentlig interesse at behovet for å kunne ilegge avgift er størst. Dette fordi det som nevnt ikke er andre sanksjonsmuligheter her.

Det er selvfølgelig riktig som LMD sier at det har vært et siktemål å øke det interne selvstyret i reindriften, men vi tror ikke det oppnås ved å pålegge distriktene å utarbeide interne bruksregler for så og henvise til det ordinære rettssystemet hver gang det skjer et brudd på reglene. Dette vil medføre en høyere terskel for å sikre etterlevelse av bruksreglene, og når noen først går til det skritt å innlede en prosess for domstolene vil dette medføre en opptrapping av motsetningene.

Et annet utfall er økende privat rettshåndhevelse/maktbruk noe som heller ikke er ønskelig.

Dersom det ikke finnes en enklere måte å legge press på dem som ikke følger bruksreglene vil bruksreglenes funksjon bli veldig svekket og det vil være ødeleggende for hele den nye reindrifftslovens system. Dette gjelder også målsettingen om økt selvstyre.

Det må derfor være slik at avgift ved brudd på bruksregler skal kunne brukes ved ethvert brudd på bruksreglene, og at det er opp til områdestyrets/reindrifftsstyrets skjønn om det skal ilegges avgift i det konkrete tilfelle og hvor stor denne avgiften evt. skal være.

Ad § 3

Som det fremgår ovenfor mener saksbehandler at det ved ulovlig beiting og overskridelse av fastsatt øvre reintall normalt vil være mer nærliggende å bruke andre sanksjonsmuligheter. Generelt sett kan det imidlertid være hensiktsmessig med en form for veiledende satser ved brudd på forskjellige bestemmelser.

Forkrift om fastsettelse av tvangsmulkt

Hjemmelen for denne forskriften er Reindriftsloven § 76

§ 76. Tvangsmulkt

I pålegg etter § 75 kan reindriftsstyret eller områdestyret fastsette en løpende tvangsmulkt for hver dag, uke eller måned som går etter utløpet av den frist som er satt for oppfyllding av pålegget, inntil pålegget er oppfylt. Kongen kan gi nærmere regler om bruk av og størrelsen på tvangsmulkt.

Reindriftsstyret og områdestyret kan helt eller delvis frafalle påløpt tvangsmulkt når sterke grunner taler for det.

Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg.

Ad § 2

Her gis en oversikt over hvilke moment som det særlig skal legges vekt på ved fastsettelse av mulktens størrelse.

Dette er greit, men her ser vi behov for noe mer veiledende satser tilsv. som i § 3 i forskrift om avgift ved brudd på bruksregler.

Når det gjelder begge forskriftene

Det er viktig at vedtak om avgift og tvangsmulkt utformes slik at de kan følges opp på en hensiktsmessig måte.

Det kan medføre store praktiske vansker dersom vedtak forutsetter omfattende kontrolloppgaver fra reindriftsforvaltningens side. F.eks. vil bruk av satser i tråd med § 3 i forskrift om avgift ved brudd på bruksregler, måtte medføre daglige tellinger for å kunne sikre riktig beregning av avgift. Det kan da være snakk om både stort antall rein og store områder. I tillegg vil telling kreve spesialkompetanse i form av merkekyndighet. Slike løsninger vil ha store ressursmessige og økonomiske konsekvenser i tillegg til vanskeligheter med å skaffe tilstrekkelig kvalifisert personell.

Vedtak vil bli fattet av områdestyret/reindriftsstyret, men forskriften bør så langt mulig utformes slik at den bidrar til at det fattes gjennomførbare vedtak.

Fremgangsmåte og ansvar for innkreving av ilagt avgift og tvangsmulkt, og annen oppfølging vil være sentralt videre.

Skal f.eks. innkreving av avgift ved brudd på bruksregler overlates til den som har ansvar for distriktets reindriftsfond eller skal det gjøres av reindriftsforvaltningen?

Hensikten med avgift og tvangsmulkt er jo at lovlig tilstand skal gjenopprettes så snart som mulig, og det er ikke ønskelig at avgift eller mulkt vokser seg store uten at målet blir oppnådd. Gode grunner taler derfor for at oppfølging og innkreving bør skje relativt raskt.

Det er derfor ønskelig at forskriften legger noen føringer på hvem som har ansvar for videre oppfølging og innkreving, fremgangsmåte og når dette skal skje.

Reindriftsagronomens forslag til vedtak:

Områdestyret i Sør-Trøndelag/Hedmark har vurdert utkast til Forskrift om avgift ved brudd på bruksregler og Forskrift om fastsettelse av tvangsmulkt tilsendt fra Landbruks- og matdepartementet i brev av 20.12.2010.

Forskrift om avgift ved brudd på bruksregler må endres slik at det vil være adgang til å ilegge avgift ved brudd på alle typer bruksregler. Etter områdestyrets oppfatning er det åpenbart behov for å ha denne muligheten.

Det er ønskelig med veiledende satser spesielt for størrelsen på tvangsmulkt, men også i forhold til avgift ved brudd på andre typer bruksregler enn det som er nevnt i § 3 i utkastet til forskrift. Satsene må ikke utformes slik at beregning av avgift og tvangsmulkt krever omfattende og vedvarende kontrolloppgaver. Dette gjelder også satsene i utkastets § 3.

Det bør også inntas i forskriftene mer utfyllende bestemmelser om fremgangsmåte og ansvar for innkreving av avgift og tvangsmulkt.

Det vises for øvrig til reindriftsagronomens saksfremlegg.

Områdestyrets behandling:

Forslag til vedtak fra Idar og Eva:

Områdestyret i Sør-Trøndelag og Hedmark har vurdert utkast til Forskrift om avgift ved brudd på bruksregler og Forskrift om fastsettelse av tvangsmulkt tilsendt fra landbruks- og matdepartementet i brev av 20.12.2010

Departementet sier ad § 1 punkt 2, at avgift bare kan legges i forhold til ulovlig beiting og i forhold til et for høyt reintall, som er sentralt i bærekraftperspektivet. Områdestyret i Sør-Trøndelag og Hedmark kan ikke se at avgift er nødvendig i forhold ved brudd på de øvrige bruksregler. Dette skal bare brukes hvis flertallet i siidaen er enige.

Bruksreglene skal stimulere til å øke det interne selvstyret i reindriften, derfor er det viktig at næringa og sidalederne også har ansvar for eventuelle sanksjoner etter reindriftsloven § 57 punkt 4-8.

Tvangsmulkt kan ikke ilegges uten at reindriftsutøveren har hatt mulighet til å lage en reduksjonsplan jfr. § 60 i reindriftsloven.

Forskriftene bør ikke utformes slik at det er tvil om hva som skal gjelde, derfor bør § 3 punkt 3 tas ut.

Forskriftene sier ingen ting om hvem som skal kontrollere ulovlig beitende rein og hvordan dette skal håndteres. Det er viktig at forskriften presiserer dette for å unngå at skjønn blir brukt feilaktig.

Det bør også inntas i forskriftene mer utfyllende bestemmelser om framgangsmåte og ansvar for innkreving av avgift og tvangsmulkt.

§2. Vedtak om avgift i Forskrift om avgift ved brudd på bruksregler annet ledd skal lyde: Vedtak om avgift rettes til den reieneier det gjelder med kopi til leder av siidaandel.

Tilleggsforslag til reindriftsagronomens forslag fra Hans:

“I tillegg må ankeinstituttet være tydelig.” settes inn etter siste setning i tredje avsnitt.

Sjette avsnitt i Idar og Evas forslag: “Forskriftene sier ingen ting om hvem som skal kontrollere ulovlig beitende rein og hvordan dette skal håndteres. Det er viktig at forskriften presiserer dette for å unngå at skjønn blir brukt feilaktig.” settes inn som fjerde avsnitt i reindriftsagronomens forslag.

Votering:

Reindriftsagronomens forslag vedtas med 4 mot 3 stemmer.

Tilleggsforslaget til Hans vedtas enstemmig.

Områdestyrets vedtak:

Områdestyret i Sør-Trøndelag/Hedmark har vurdert utkast til Forskrift om avgift ved brudd på bruksregler og Forskrift om fastsettelse av tvangsmulkt tilsendt fra Landbruks- og matdepartementet i brev av 20.12.2010.

Forskrift om avgift ved brudd på bruksregler må endres slik at det vil være adgang til å legge avgift ved brudd på alle typer bruksregler. Etter områdestyrets oppfatning er det åpenbart behov for å ha denne muligheten.

Det er ønskelig med veiledende satser spesielt for størrelsen på tvangsmulkt, men også i forhold til avgift ved brudd på andre typer bruksregler enn det som er nevnt i § 3 i utkastet til forskrift. Satsene må ikke utformes slik at beregning av avgift og tvangsmulkt krever omfattende og vedvarende kontrolloppgaver. Dette gjelder også satsene i utkastets § 3. I tillegg må ankeinstituttet være tydelig.

Sak 1/11	Områdestyret for reindrift Sør-Trøndelag/ Hedmark	19.1.2011
----------	---	-----------

Forskriftene sier ingen ting om hvem som skal kontrollere ulovlig beitende rein og hvordan dette skal håndteres. Det er viktig at forskriften presiserer dette for å unngå at skjønn blir brukt feilaktig.

Det bør også inntas i forskriftene mer utfyllende bestemmelser om fremgangsmåte og ansvar for innkreving av avgift og tvangsmulkt.

Det vises for øvrig til reindriftingsagronomens saksfremlegg.